

2023

Проект співфінансується Європейським Союзом, проте висловлені погляди та думки належать лише авторам цього проекту і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні грантодавець не можуть нести за них відповідальність.

Чала В.С.
Науковий керівник
Демидов Б. Ю.
PhD-студент

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

ШЕРИНГОВА МОДЕЛЬ СПОЖИВАННЯ: ЗЕЛЕНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Шерингова модель споживання є ключовим аспектом сучасної споживчої парадигми, визначаючи нові шляхи взаємодії та співпраці серед споживачів. Відмінною рисою є високий ступінь соціальної взаємодії, що веде до формування спільнот та обміну досвідом. Однією з цікавих особливостей цього підходу є його активне впровадження в екологічні та сталість-спрямовані ініціативи. Шерингова модель споживання виникла в реакції на екологічні виклики та стрімко розвивається завдяки технологічному прогресу та зміні споживацьких уподобань і наразі стає ключовим елементом глобальної стратегії для забезпечення сталого розвитку.

Рейчел Ботсман, відома своєю книгою "Розумна економіка", та Робін Чейз, співзасновник платформи Zipcar, відіграли ключову роль у формуванні концепцій шерингу та шерингової економіки. Їхні дослідження та практична діяльність сприяли розвитку ідеї спільного використання ресурсів. Ботсман у своїй книзі детально розглядає перспективи такого спільного використання та його вплив на сприйняття власності. Чейз, завдяки Zipcar, сприяв популяризації концепції каршерінгу, що стало важливим компонентом сучасної економіки спільного використання ресурсів.

Це виявляється в тому, як вона забезпечує об'єднання країн навколо спільних цілей екологічного захисту та раціонального використання ресурсів.

Форми сучасного шерингового споживання включають короткострокову оренду автомобілів (каршерінг), користування велосипедами на короткий термін (байкшерінг), спільне використання житла через онлайн-сервіси (шеринг житла), а також

обмін знаннями та навчальними ресурсами (освітній шеринг). Серед найбільш відомих компаній, що працюють в цій галузі, такі сервіси, як Zipcar, який підтримує каршерінг, Airbnb, платформа для обміну житлом, а також Uber і Lyft, які пропонують послуги каршерінга для автомобілів з водіями. Spinlister спеціалізується на прокаті велосипедів та електричних скутерів, тоді як ToolShare спеціалізується на спільному використанні різних інструментів та обладнання. Так користувачі мають можливість використовувати разом автомобілі за потреби, сприяючи ефективному використанню транспортних ресурсів та зменшенню кількості особистих авто. Байкшерінг сприяє екологічному способу пересування в містах та зменшенню транспортних заторів через доступність прокату велосипедів. Динамічно набирає обертів розвиток спільних житлових ініціатив та платформ для користування житловими приміщеннями для максимізації використання комунальних та енергетичних ресурсів. Обмін знань та навичок між спільнотами та індивідуумами, спільне користування освітніми матеріалами та ресурсами кіно та музики.

Глобальна широкомасштабність шерингової моделі споживання визначається не лише її популярністю в розвинених країнах, але й активним впровадженням у країнах з розвиваючоюся економікою, включаючи Україну. В Україні шерингова модель споживання отримує все більше популярності, особливо в містах, де спостерігається активний розвиток шерингових платформ для транспорту, прокату велосипедів, та інших послуг. Це свідчить про великий потенціал для впровадження екологічно збалансованих та раціональних способів споживання. Шерингова модель в Україні взаємодіє з існуючими місцевими ініціативами з вдосконалення інфраструктури та забезпечення доступу до ресурсів.

Сервіси каршерінгу автомобілів, такі як Uklon, Bolt або BlaBlaCar, надають можливість користувачам орендувати або ділитися автомобілями для подорожей. Це сприяє зменшенню навантаження на дорожню інфраструктуру та підвищенню доступності транспорту для мешканців міст. Це допомагає зменшувати навантаження на міську інфраструктуру та сприяє створенню більш ефективного споживчого середовища. Освіта та свідомість серед українських споживачів стосовно переваг

шерингового споживання зростає, що визначається як бажанням більш відповідального та обізнаного споживання. Це свідчить про позитивне враження та прийняття цієї тенденції серед населення України, що може визначати її сталий успіх в майбутньому.

Список використаної літератури:

1. Botsman, R., & Rogers, R. (2010). "What's Mine Is Yours: The Rise of Collaborative Consumption." HarperBusiness.
2. Hamari, J., Sjöklint, M., & Ukkonen, A. (2016). "The Sharing Economy: Why People Participate in Collaborative Consumption." *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 67(9), 2047-2059.
3. Cohen, B., & Kietzmann, J. (2014). "Ride On! Mobility Business Models for the Sharing Economy." *Organization & Environment*, 27(3), 279-296.
4. Belk, R. (2018). "Sharing versus Pseudo-Sharing in Web 2.0." *Anthropologist*, 25(1), 102-113.
5. Sundararajan, A. (2016). "The Sharing Economy: The End of Employment and the Rise of Crowd-Based Capitalism." MIT Press.
6. Martin, C. J. (2016). "The sharing economy: A pathway to sustainability or a nightmarish form of neoliberal capitalism?" *Ecological Economics*, 121, 149-159.
7. Frenken, K., & Schor, J. (2017). "Putting the sharing economy into perspective." *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 23, 3-10.